

LEZING KINDERPOËZIE

VAN (BEELD)SONNET TOT STRIPGEDICHT.

POËZIE IN DE KLAS IS NIET SAAI!

Sieglinde Vanhaezebrouck
25 november 2019

WELKOM!

- Doel komende 75':
 - Kennismaking met onze werking en collectie / wereld van de Nederlandstalige kinderpoëzie
 - Wat mogen leerkrachten van Poëziecentrum verwachten?

OVERZICHT

- **0. Intro – werking Poëziecentrum**
- **I. Overzicht kinderroëzie:**
waar vind je goede kindergedichten?
- **II. Materiaal:**
hoe ga je aan de slag met poëzie?
- **III. Kinderpoëzieprijzen: kinderroëzie in de bloemetjes**
- **VI. Wegwijs: websites & organisaties**

POËZIE?!

“Toen ik ooit les gaf, poëzie, aan jongens die daar helemaal niet om gevraagd hadden, was de eerste vraag: *moeten we dat kennen voor het examen?* Nee, voor het leven, zei ik.”

Herman de Coninck ‘De troost van het pessimisme’

Wat is de rol van het Poëziecentrum?

POEZIECENTRUM = UNIEK

Uniek in Vlaanderen en Nederland

- collectie
- werking:
5 afdelingen

5 AFDELINGEN

Poëzieshop

Documentatiecentrum

Poëziekrant

Literaire
programma's &
educatieve werking

Uitgeverij

MISSIE POEZIECENTRUM

aanspreekpunt voor poëzie

Wat?

verzamelen bewaren informeren
ondersteunen promoten verspreiden

van Nederlandstalige poëzie en anderstalige poëzie in vertaling

Voor wie?

iedereen (jong/oud, beginner/kenner,...)

I. OVERZICHT KINDERPOEZIE

Focus

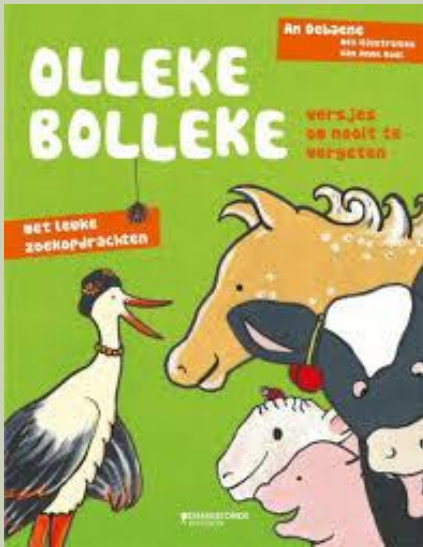
- basis: kinder- en jeugdcollectie Poëziecentrum

- actuele titels
- auteurs Vlaanderen / Nederland

PEUTERS & KLEUTERS

Enkele namen: An Debaene, Nanne Adams, Kristien Dieltiens

0-2

3 +

2 - 6 jaar

lestips:

www.eenhoorn.be

PEUTERS & KLEUTERS

Stimuleren taalontwikkeling

Bette Westera, Riet Wille, Frank van Paemelen
uitgeverij Zwijsen

4+

PEUTERS & KLEUTERS

Edward van de Vendel

Riet Wille

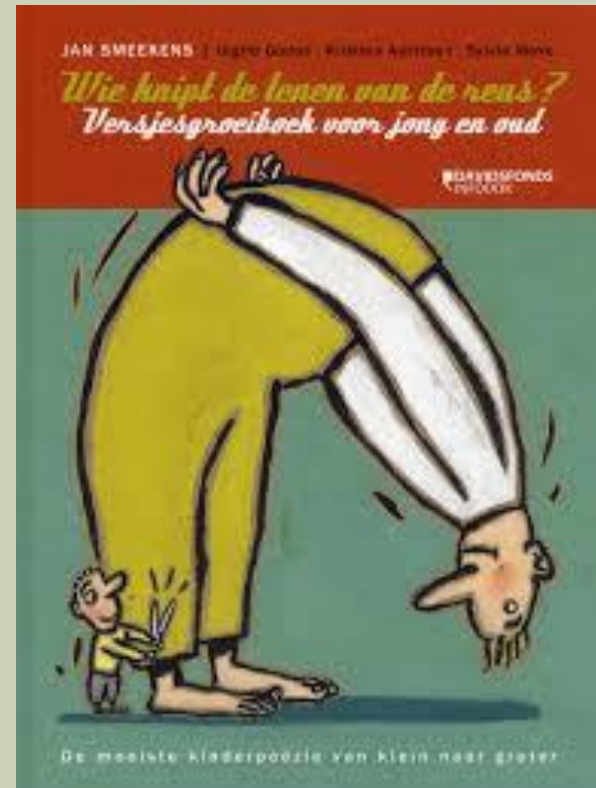
Bette Westera

kartonboekje

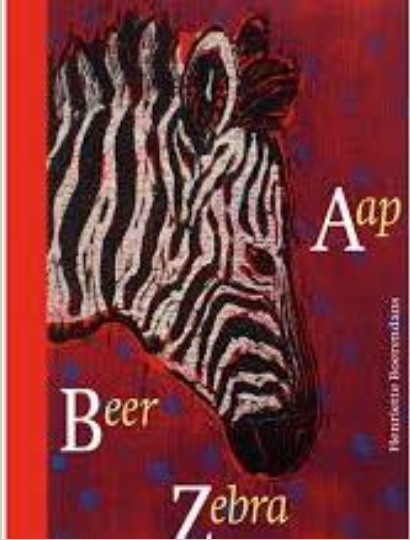
BLOEMLEZINGEN

20 illustraties van Mies van Hout
met poezenpoëzie van
Hans & Monique Hagen, Bette Westra
Sjoerd Kuyper, Koos Meinderts
4+

Lestips door Mies van Hout: hanshagen.nl

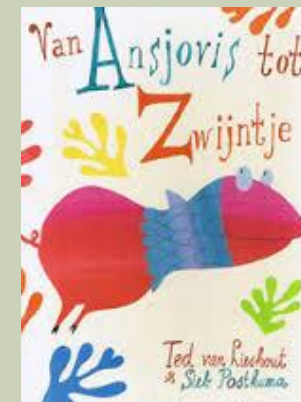
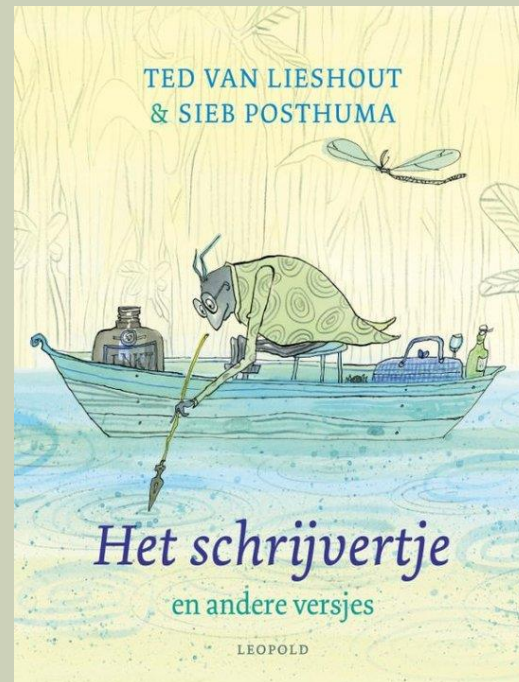
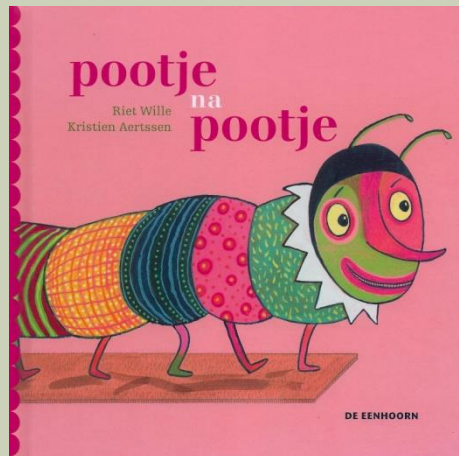
Eerste graad

Eerste graad

TELBOEKEN: Riet Wille, Ted van Lieshout

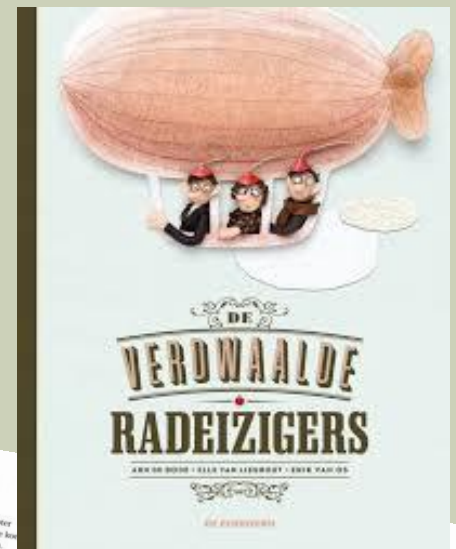
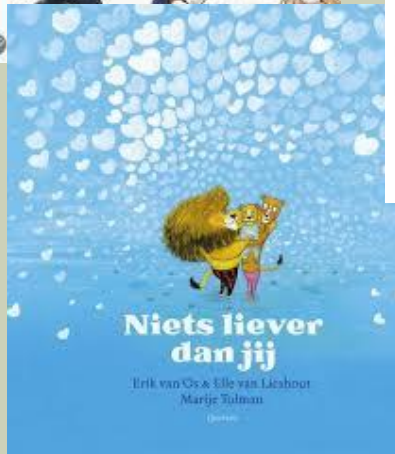
Eerste graad

AVI-boeken: Bas Rompa, Bette Westera, Riet Wille

Eerste graad

Erik van Os & Elle van Lieshout

Eerste graad

Riet Wille

Geert De Kockere

Lestips:
www.eenhoorn.be

Poëziester 2016 voor
Monsters

Eerste graad

Joke van Leeuwen

Met cd.

Eerste graad

Annie M.G. Schmidt

Hans & Monique Hagen

Ook op cd
(enkel bib)

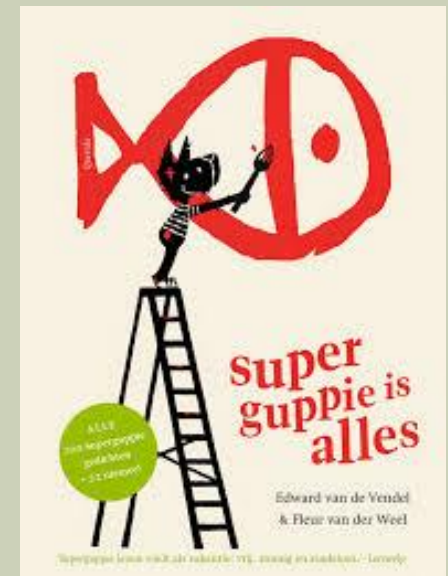
Lesbrief:
hanshagen.nl

Bestaat ook
in luister-
Boek.

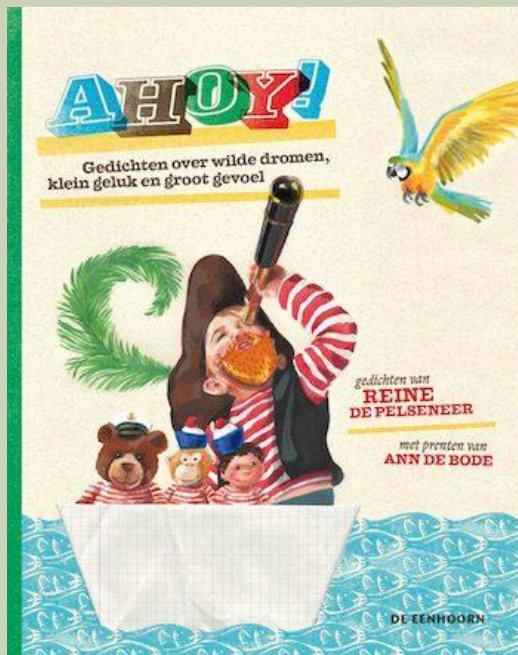

Lesideeën:
hanshagen.nl

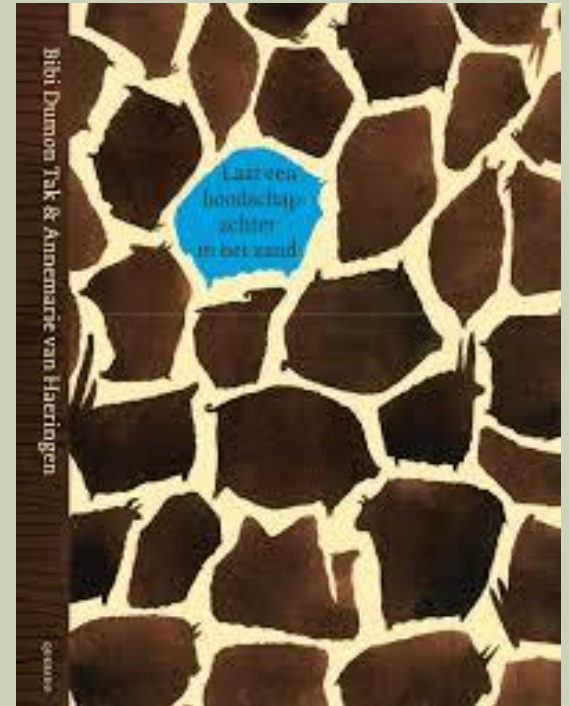

Eerste/tweede graad

Reine de Pelseneer
Lotte van Dijck

Tweede graad

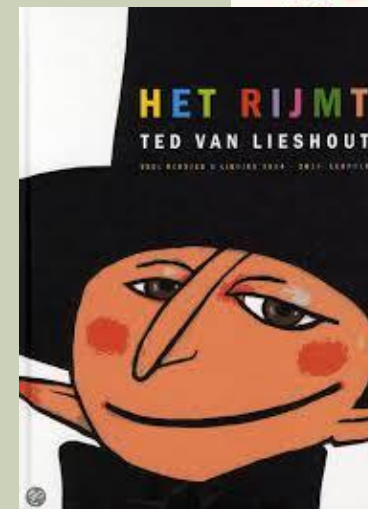
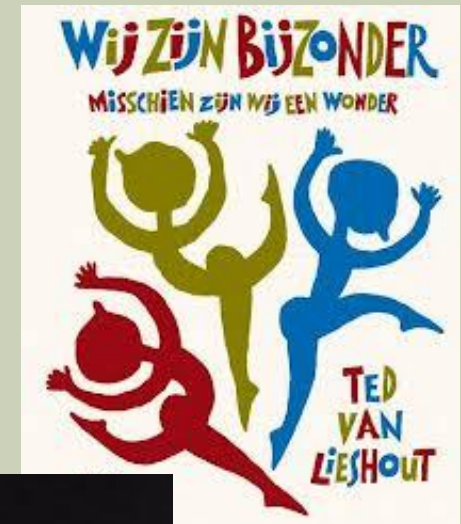

Tweede graad

Bette Westera, Ted van Lieshout

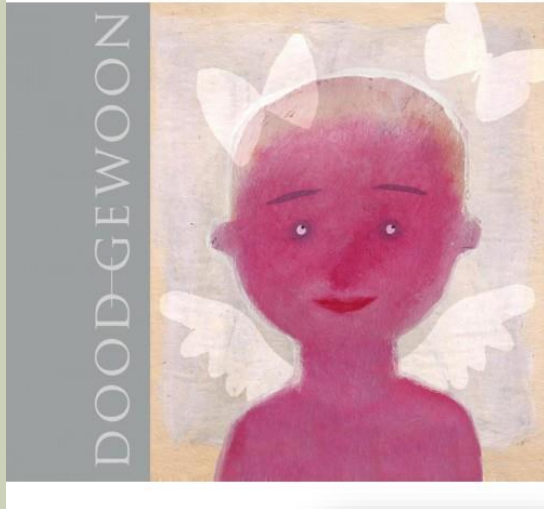

videoclip

Derde graad

Poëziester voor
Altijd overal,
videoclip

2016

2014

clip: *Span er een koord overheen*

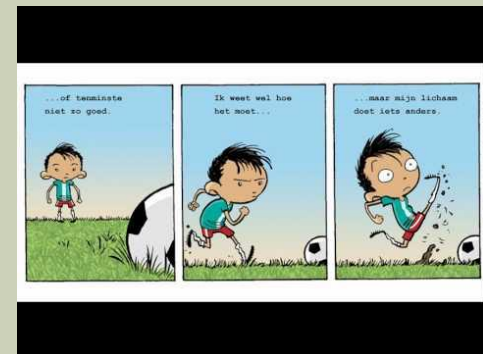
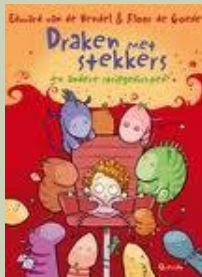
lesmap bij de bundel: www.cultuurkuur.be
woutertjepieterseprijs.nl

De mooiste metamorfosen van Ovidius,
Maria van Donkelaar

BUITEN DE LIJNTJES...

- Edward van de Vendel, stripgedichten, ook [online](#)

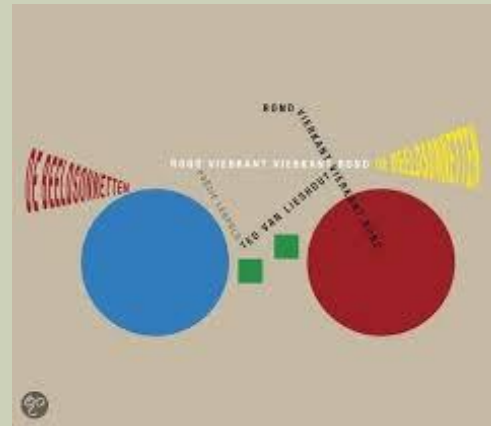
BUITEN DE LIJNTJES...

NOG MEER BUITENBEENTJES

- Ted van Lieshout
'Driedelig paard',
'Rond vierkant vierkant rond'

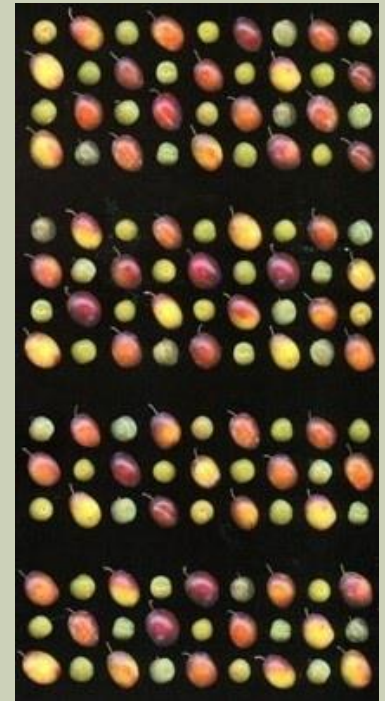
lessuggesties

- Jan Dewitte / Freya Vlerick 'Rare snuiters'

lessuggesties

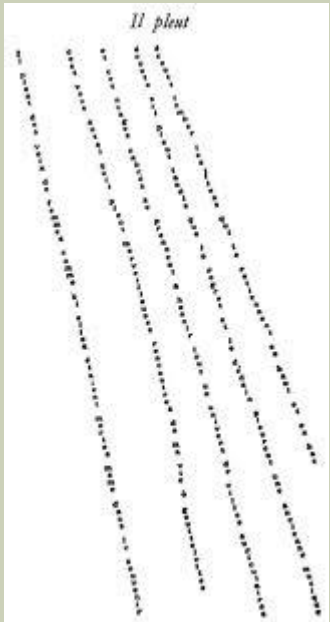

VISUELE POEZIE

- Riet Wille, Ted van Lieshout
 - DIY - inspiratie
-
-
-

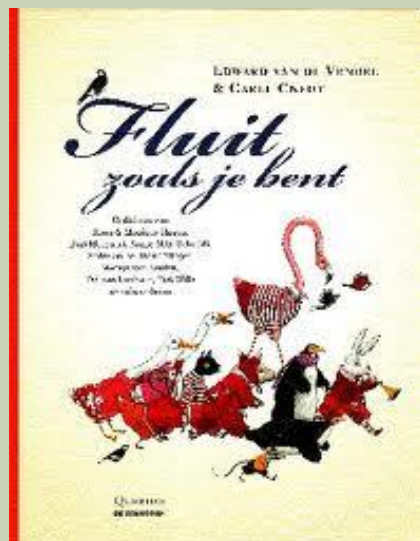
Boem
bats kledder ik
val
op de grond
au! au! au!
t
a n
d e
n
uit mijn mond

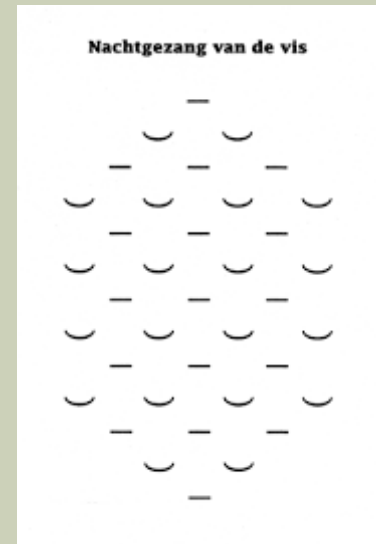
BLOEMLEZINGEN

+ A3-posterboek
met 12 gedichten

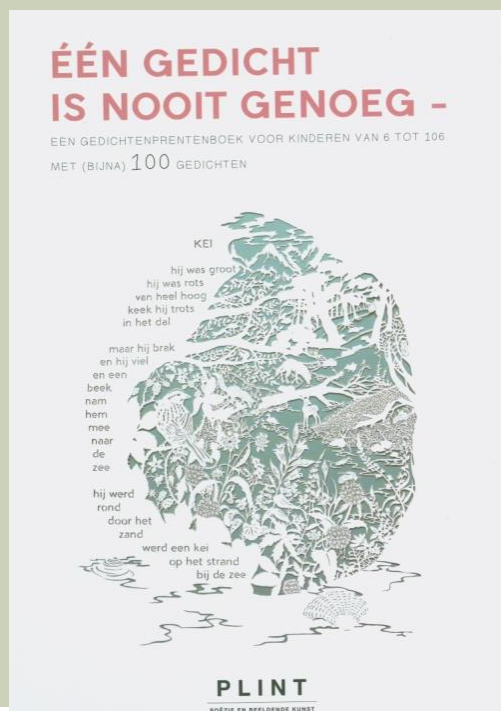
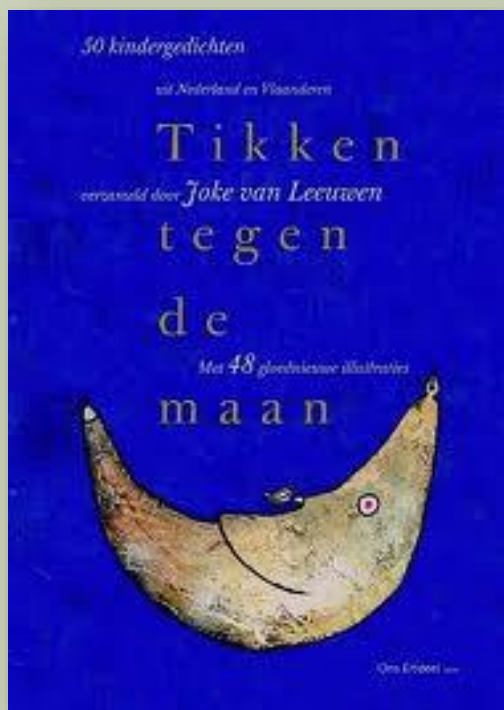
6 +

9 +

Lesideeën:
hanshagen.nl

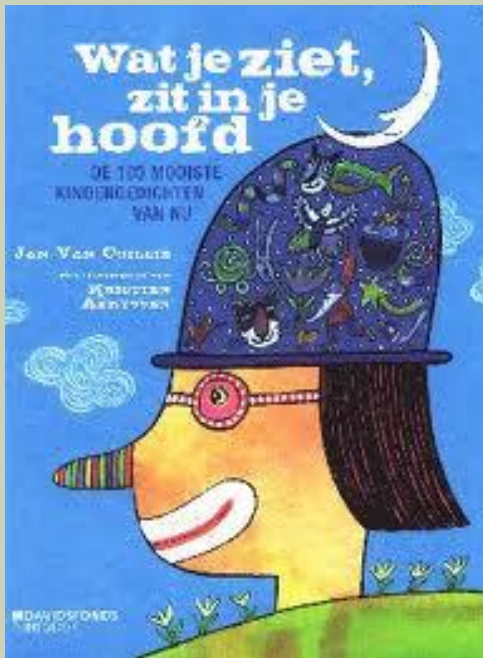
BLOEMLEZINGEN

52 digitale
poëzielessen,
plint.nl

JAN VAN COILLIE

- Autoriteit op vlak van kinder- en jeugdpoëzie
- Bloemlezingen, recensies, naslagwerken

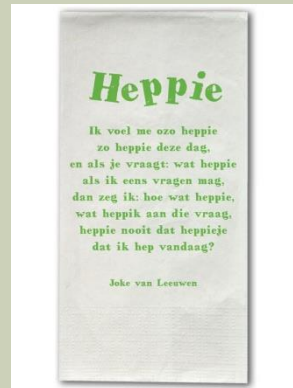

NON-BOOK

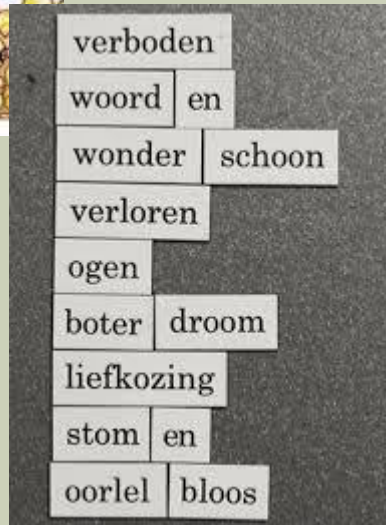
- Plint: poster, kalender, servet, tas, kaartje, kussensloop,...

www.plint.nl

Koelkastpoëzie

<https://www.ketnet.be/doen/ketnet-koelkast-gedicht>

Het Ketnet Koelkast-gedicht

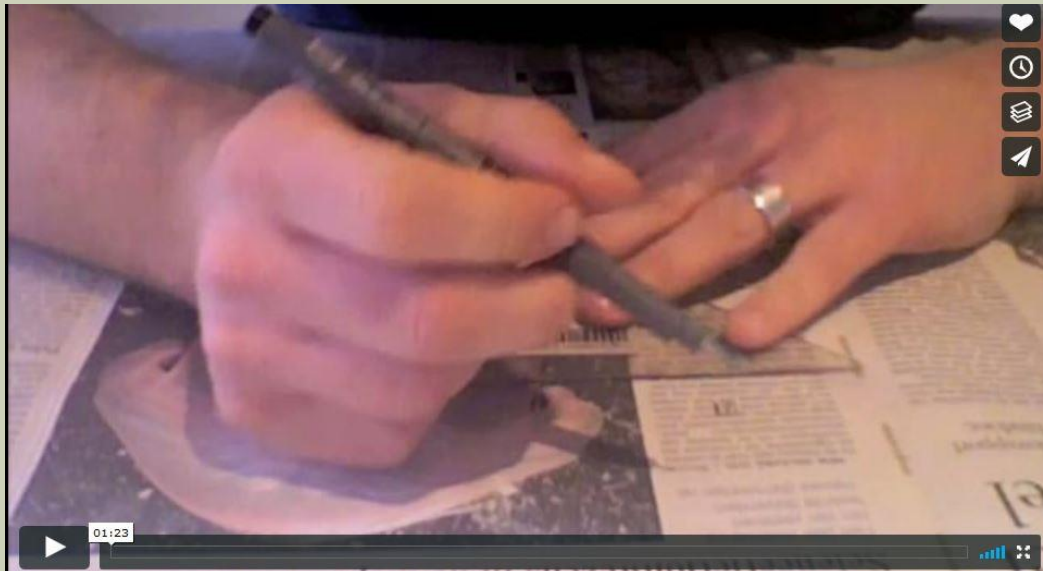
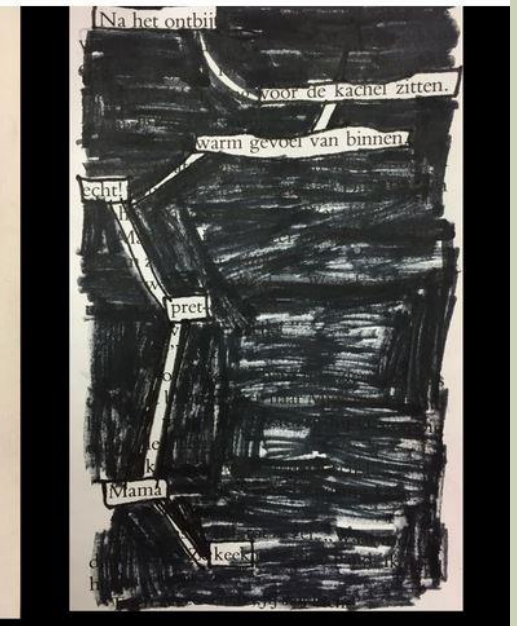
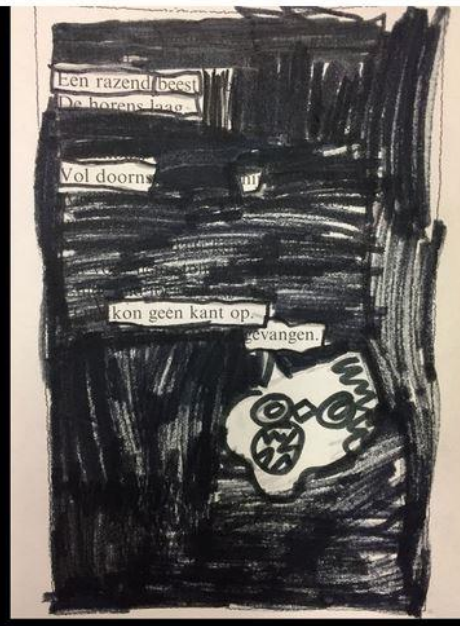
Ketnet houdt van mooie **gedichten**, daarom hebben wij onze eigen **Ketnet Koelkast-poëzie** gemaakt. Dat is eigenlijk een verzameling **woorden** waarmee je zelf gedichtjes kan maken. En dat gedicht kan je daarna op de **koelkast**

hangen zodat iedereen het kan zien!

Druk hieronder de **Ketnet Koelkast-poëzie** af, knip of snij de woordjes allemaal los (vraag misschien aan je ouders om je even te helpen) en vorm je eigen gedicht. Je kan daarna van de woorden zelf **magneetjes** maken door je woordjes op een magneetje te kleven of je kan de woorden gewoon met lijm of plakband ergens ophangen.

**Klik hier om je eigen
woordjes af te drukken**

Stiftgedicht

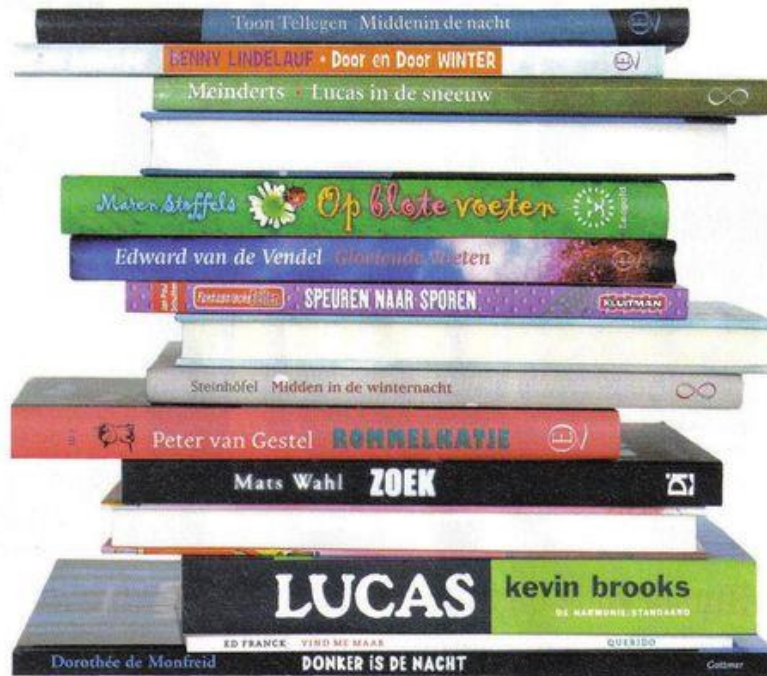

Instructiefilmpje
Dimitri Antonissen:
<https://vimeo.com/7794121>

Stapelgedicht

Stapelgedicht!

Zelf een stapelgedicht maken? Er zijn een paar spelregels:

- Zomaar een stapel boeken is geen gedicht. Je moet de boeken zó opstapelen dat het gedicht ergens over gaat.
- Het maakt niet uit hoe hoog de stapel is. Ook met drie boeken kun je een leuk gedicht maken.
- Als je een regel wilt overslaan, leg je een boek omgekeerd op de stapel. De bladzijden zijn dan de witregel.
- Vaak helpt het als je boeken pakt met dezelfde woorden in de titel of woorden die met elkaar te maken hebben. In het stapelgedicht hierboven zie je bijvoorbeeld drie titels met het woord 'nacht', twee met 'voeten' en twee met 'Lucas'. De woorden 'winter' en 'sneeuw' hebben met elkaar te maken.

DIY NON-BOOK

- Luciferdoosje
- Bierviltje
- Button
- Linnen zak
- Poëtische hapjes
- Placemats
- Onderleggers
- Flesetiket
- ...

AUDIOVISUEEL

Enkele voorbeelden:

- *Jij bent de liefste*, 23 liedjes uit het boek (2006) 🎵
- *Superguppie zingt*. Liedjes van Edward van de Vendel
- *Ziezo*. 22 versjes voorgelezen door Annie M.G. Schmidt (2004)
- O zo heppie, Joke van Leeuwen. Ook op [YouTube](#). 🎵
- Roald Dahl, *Rijmen & verzen*, Rubinstein (2014)

II. LESMATERIAAL

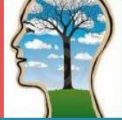
LESMATERIAAL PRINT

- *De Poëziegids*,
Stichting Poëziepaleis

ONLINE LESMATERIAAL

- Poëziweek, jaarlijks lessuggesties + archief
- Jeugdliteratuur.org
- Websites uitgevers, voorbeeld: De Eenhoorn
- School der Poëzie
- Poëziepaleis

100 minuten		Titel: Voor: Auteur: Inspiratiebron: Thema:	Strippedichten po bovenbouw Marije Uijtdehaage Willy van der Steen Thema
50 minuten		Titel: Voor: Auteur: Inspiratiebron: Thema:	Beeldtaal po bovenbouw Sietske Dudink Poëzie & beeld Dichters
50 minuten		Titel: Voor: Auteur: Inspiratiebron: Thema:	Een ontmoeting in je hoofd po bovenbouw Caroline Kramer Gedachten: fantaseren over ontmoetingen Basisles

ONLINE LESMATERIAAL

- Woutertje Pieterseprijs, voorbeeld [Superguppie](#)

- Digibord Plint

- Raadgedicht

www.raadgedicht.nl

>> Website, gratis app, Twitter

- App: Rian Visser & Uitgeverij Gottmer 'Zacht zijn de wolken'
ook voor digibordles, gratis [demo](#)
www.rianvisser.nl

Raadgezicht

Fijn feestje

Dit raadgezicht is geschreven door [Erik van Os](#).

Raad het ontbrekende woord.

Bekijk de [oplossing](#).

Zelf aan de slag? Klik [hier](#) voor een leuke schrijfo opdracht.

Fijn feestje

De zoetste taartjes, de zoutste nootjes,
de vrolijkste ouders, het [REDACTED] weer,
de beste vrienden, de juiste cadeautjes,
de blijste ballonnen, de zonnigste sfeer.

Alles was feestelijk aan mijn feest:
mijn lievelingsnichten, mijn lievelingsneven,
die niet konden komen, maar lang zal ik leven,
dus tóch zijn geweest.

En toen ik helemaal hieper-de-hiep
in bed lag en niet slieper-de-sliep
piepte mijn hamster in zijn radje
nog een pieper-de-piep-proficiatje.

© 2016 Erik van Os

App

Deze pdf bevat geluid en is alleen af te spelen in Acrobat Reader.

Zacht zijn de wolken – begrippenversjes

Tekst: Rian Visser
Illustraties Tineke Meirink

Is een nijlpaardbaby klein of groot? Een auto rijdt hard, maar een kokosnoot is ook hard. Hoe zit dat?

De app voor Android tablets of iPad bevat tien prachtige gedichten over begrippen, die uitnodigen tot filosoferen met uw kind.

Elk begrip wordt toegelicht met een foto's.

In deze gratis digibordles kunt u het versje *Zacht* beluisteren.

Digibordles *Zacht zijn de wolken – Begrippenversjes*. Concept: Rian Visser [Pag 1](#)

NB: Op alle teksten en illustraties uit deze les rust **copyright**. Deze mogen niet buiten deze les gebruikt en verspreid worden.

Elk dag een gedicht

Geert De Kockere

- Dagvers
- Verversme-button

Uitgeverij Pigmalion

Plint

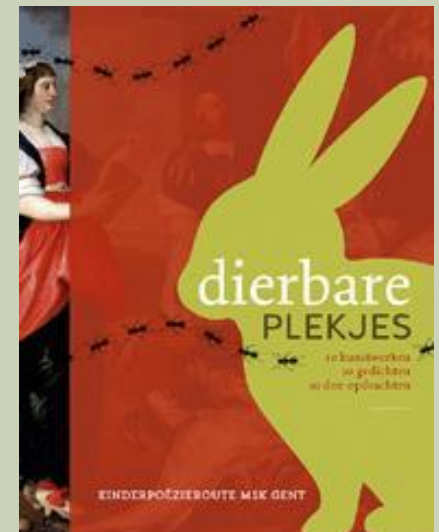
Websites

- Pluizuit
- Pluizer (recensies)
- Leesplein
- www.leesfeest.nl (kinderboekenwebsite)
- Websites dichters, voorbeeld: annie-mg.com / tedvanlieshout.nu
- Websites kinderboekenuitgevers (De Eenhoorn, Querido,...)

EDUCATIEF AANBOD POEZIECENTRUM

Lager onderwijs:

- 2 kinderpoëzieroutes

- partners: Poëziecentrum en CANON Cultuurcel
- sinds 2014 – bundels uit VL & NL – tweejaarlijks

2 prijzen:

Gouden Poëziemedaille

voor de beste dichtbundel

Poëzisterren

voor de beste kindergedichten

- voor de beste dichtbundel
- uitgereikt door de vakjury

winnaar 2014:

Edward Van de Vendel

Winnaar 2016:

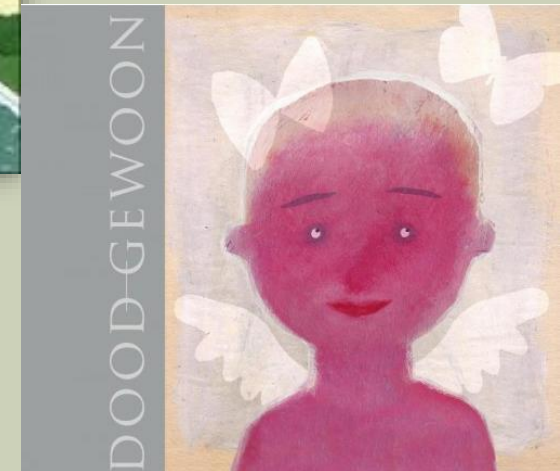
Bette Westera

Winnaar 2018:

Bette Westera

Poëziemedaillelied

gouden
poëzie
medaille

En nu?

ORGANISATIES VL

In Vlaanderen:

- Poëziecentrum
- Jeugd & Poëzie: o.a. workshops / wedstrijden
- Vlaams Fonds voor de Letteren: auteurslezingen
- CANON Cultuurcel: studiedagen / inspiratie
- Iedereen Leest: o.a. Jeugdboekenweek

CANON
CULTUURCEL

Altijd welkom in het Poëziecentrum!

Het Toreken, Vrijdagmarkt 36, Gent

Openingsuren shop:

maandag – zaterdag, 10 tot 18 uur

Studenten en leerkrachten: 10 % korting op nieuwe boeken

Openingsuren documentatiecentrum:

maandag – zaterdag, 10 tot 12 uur en van 13 tot 18 uur

Toegang gratis. Ontlenen niet mogelijk. Kopieën maken wel.

Nog vragen:

bibliotheek@poeziecentrum.be & educatief@poeziecentrum.be

www.poeziecentrum.be & 09 225 22 25

Like us on **Facebook!**

